

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Munk, Kaj.; udg. af Studenterforeningen.
Titel Title:	<u>Sværg det, Dreng</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kbh. : Nyt Nordisk Forlag. Arnold Busck, 1941
Fysiske størrelse Physical extent:	96 s.

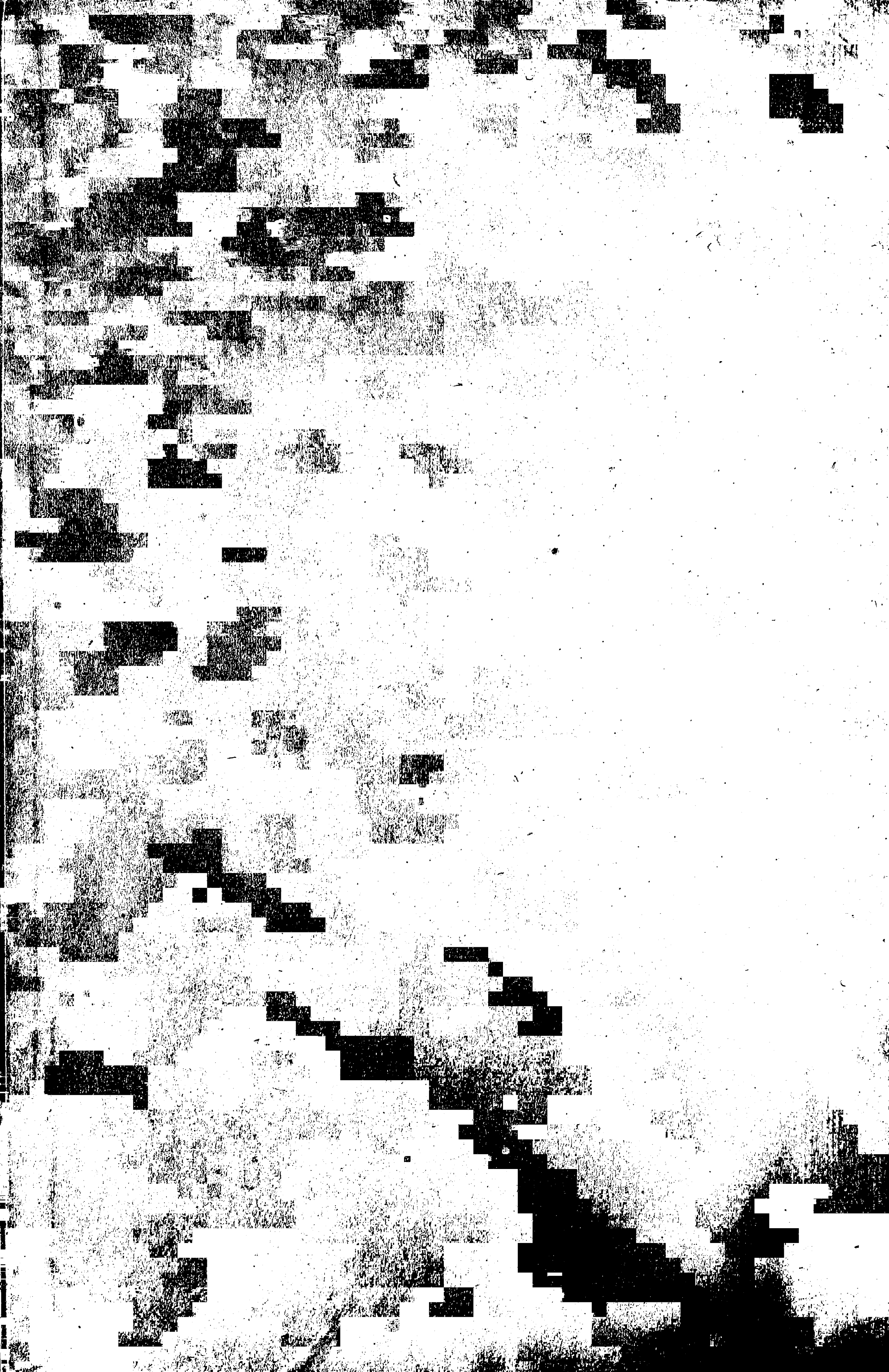
DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

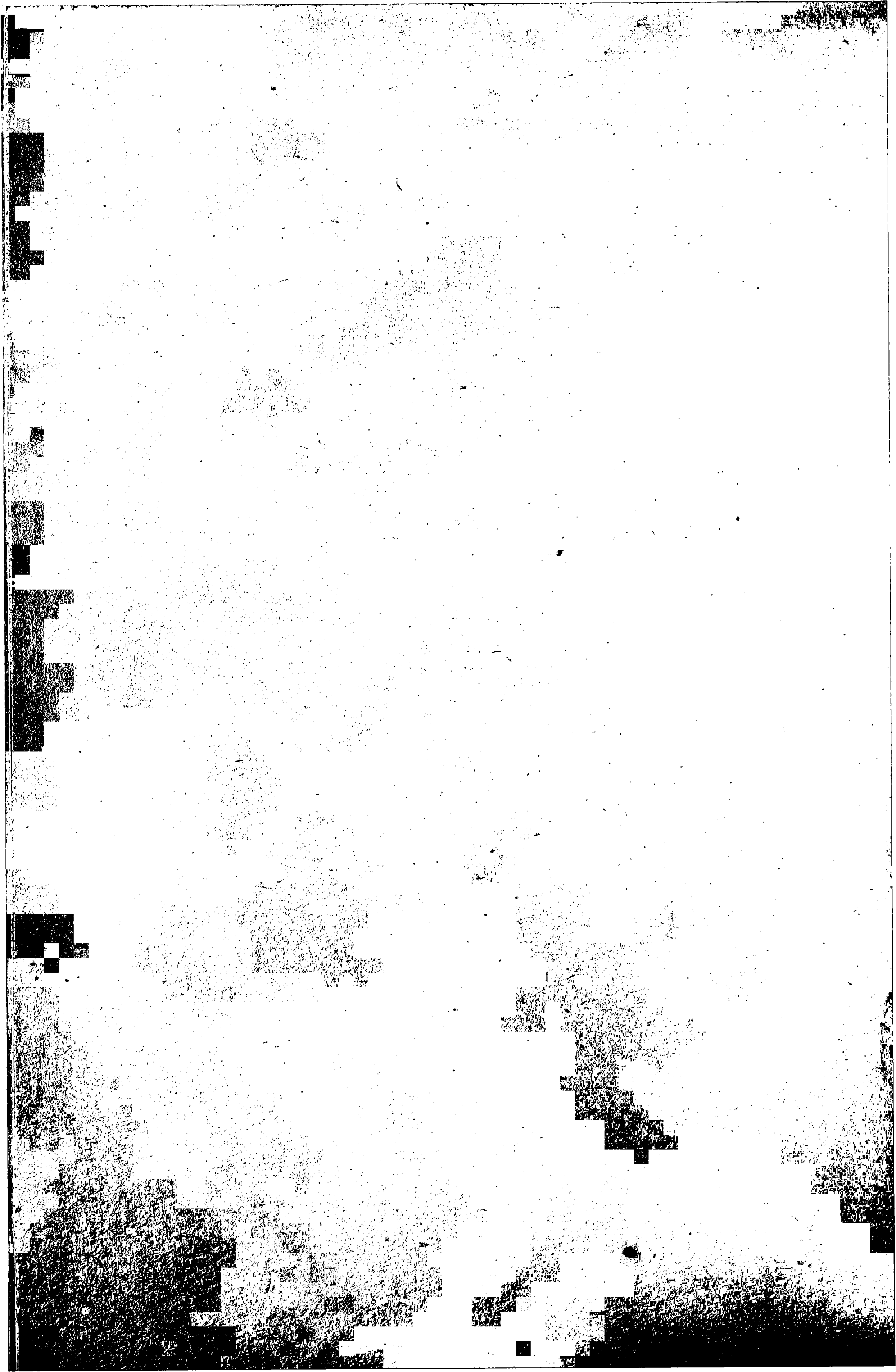
K a j M u n k

**SVÆRG DET,
DRENGE**

**Stenterforeningens
danske Bibliotek**

NYT NORDISK FORLAG . ARNOLD BUSCK

SVÆRG DET, DRENGE

1941 2883

Studentforeningens danske Bibliotek . Anden Serie I

KAJ MUNK

SVÆRG DET, DRENGE

Udgivet af Studentforeningen

NYT NORDISK FORLAG . ARNOLD BUSCK

KJØBENHAVN MCMXLI

KAJ MUNK

SVÆRG DET, DRENGE

Udgivet af Studenterforeningen

NYT NORDISK FORLAG . ARNOLD BUSCK

KJØBENHAVN MCMXLI

X

NORDLUNDES BOGTRYKKERI, KØBENHAVN

I

<i>I Køl</i>	11
<i>Et Dødsfald</i>	14
<i>To Verdener</i>	16
<i>Her sælges gamle Kobberkedler som nye</i>	17
<i>Angst</i>	18
<i>Ubi bene</i>	19
<i>Gør dem til Skamme</i>	20
<i>Changed</i>	22
<i>Episode fra Landsbyen</i>	24
<i>Praktisk</i>	26
<i>Sidste Nyt.</i>	27
<i>Dansk at være</i>	28
<i>Den største Daad</i>	30
<i>Han drev Grædekonerne ud</i>	31
<i>Samfundsstøtter</i>	33

II

<i>Sværg det, Dreng, smil det, Piger</i>	39
<i>Dannebrog</i>	41
<i>Dansk Sommervise</i>	42
<i>Mit Folk, mit Folk, forstaar du?</i>	44

<i>De finske Dreng</i>	48
<i>Til Frits Rasmussen</i>	50
<i>Dauids Sang ved Sauls og Jonatans Lig</i>	51
<i>Nederlagsstor</i>	53
<i>Staasted</i>	54
<i>Med Hjerteblood gøder de</i>	55
<i>Fortvivlelsen</i>	56
<i>Tabt</i>	57
<i>Til Kongen</i>	58
<i>Lad lyse</i>	60
<i>Stjernebilledet</i>	61
<i>Bod- og Bededagsbøn</i>	63
<i>Den sande Grundtvigskirke</i>	66
<i>Ikke Forlig</i>	70
<i>Toøren</i>	72
<i>Vor Ret</i>	73
<i>Under Dommen</i>	74
<i>Enten-Eller</i>	76
<i>Ernst Christiansens Død</i>	79
<i>Kronen</i>	81

III

<i>Dybbølsange</i>	85
--------------------	----

Vort Land er bare et lidet Land,
men Ploven skærer fra Strand til Strand
og Kølen Storchavets Vover.
Og Landets kanhænde bedste Mand,
ja, han er Konge derover.

Vi vidste, Kong Christian var djærv og frank,
og følsom, og pligttro, og herskerrank,
med Tanke for hver i sit Rige,
men saa, da Danmark i Natten sank,
at stor var Kongen tillige.

Traf, Gud, for Uskønsomhed nu os din Tugt,
vi beder, naar Riset engang er forbrugt
og brækket og kastet i Flammen,
lad under din Vilje os enes smukt
og løfte Danmark tilsammen.

I Köln.

Vemodssmilende har Kvældens Svale
bredt sig om den aftenrøde Rhin.
Trindt omkring mig lyder dæmpet Tale,
og en Haand er listet ind i min.
Og i fjerne Tanker hen jeg skrider
ad den sparsomt græsbeklædte Sti,
mens det travle Vand dernede glider
gaadefuldt henrislende forbi.

Ak! den Trup af tyske Invalider! —
Se, hist blinker det af franske Sværd.
Duvende den kølnske Sporvogn glider,
overfyldt med engelsk Militær.
Aah, det falder mig saa sært paa Sinde,
og jeg taler — skønt hun ej forstaar,
hvad jeg siger — til den Drøm om Kvinde,
der i Solnedgangen hos mig gaar.

»Se, naar jeg i Jordens Skød er sænket,
og min Daad for længe siden glemt,
og mit Navn kun staar til Stenen lænket,
under hvilken Støvet ligger gemt,

*blidt vil Rhinens Bølge stadig risle,
som i tusind Aar sin Streng den slog,
og omkring dens Bredder Hadet hvisle
sit utæmmelige Slangesprog.*

*Men en Dag — hvornaar, det aner ingen —
vil i Rom en lille gul Person
gribe Røret ved en ilter Klinge,
som han kender: Pekings Telefon.
»Er det Mitteuropas Prokurator?
Det er Præsidentens Sekretær.
Naar De blev Rhenanias Diktator,
mente vi, at De var Manden der.*

*Men mens overalt der nu er stille,
meldes dér om Vrøvl fra Dag til Dag«
»Jo, men ser De, disse halvvejs vilde,
halvvejs kultiverede Folkeslag«
»Bah! Kan De ej, siger Præsidenten,
skaffe Ro dernede, maa De gaa.
Han har paalagt mig, at dette Enten-
Eller maa jeg lade Dem forstaa.«*

*»Ja, jeg skal mig nok i Selen lægge.«
»Noget nyt?«*

»Ja-e.«

»Slet, naturligvis?«

»Naa-e, de brændte af en gammel Flække
sidste Nat, jeg tror den hed Paris.«

»Ja, til Ende maa det Kvalm De bringe.«

»Jeg skal gøre alt, Hr. Sekretær.«

»Har De ikke Folk nok, kan De ringe,
ved De jo. Skaf bare Orden der!«

Og de tvende Herrer lægger Røret.

Med et pirret Hvepsebo til Sind

klør sig Prokuratoren bag Øret

og gaar i sin Flyveauto ind. — —«

Men dernede iler Rhinens Vande

evigt hen i fredelig Tagfat,

mens det mørkner om dens stille Strande

imod alle syge Tankers Nat.

Og jeg knuger h e n d e s kolde Hænder,
der i uviss Undren paa mig ser.

Noget vaadt paa mine Kinder brænder,

mens det dog om mine Læber ler.

Slige Fantasier mig fornøjer.

Smiler eller hulker du, o Rhin?

Smiler du, mit Smil til dit jeg føjer.

Ellers blander jeg min Graad med din.

1920.

Et Dødsfald.

*Der gik et Sagn over Lande,
hvis sære Tidende lød:
Man siger for sandt i Tyskland,
at den levende Gud er død.*

*Forskrækket kom gamle Koner
mimrende ud i Solen.
Og Lærerne tog sig en Fridag
til Glæde for hele Skolen.*

*Mænd standsede rundt om ved Arbejdet
og lytted et Øjeblik,
og gav sig atter i Kast med det
med et halvt ærgerligt Nik.*

*Det siges, at bare Paven
bestred det Udsagn bestemt.
Selv Kardinalerne — — naa, men
før Kvæld var det mestens glemt.*

*Thi som to Biskopper hørtes
bemærke bag Haand til hinanden:
For ham er det visstnok beklageligt;
vi faar os jo nok en anden.*

1920.

To Verdenner.

*Benægt, vor Tid er stor, og vær en Sjovert!
Dér bandt en Dreng en Vinge til sin Skulder
og sprang saa selveste Atlanten over,
New York - Paris, muggen, som halvt i Trods.*

*Og i et langsomt Hop blev Stratosfæren
erobret af en Regnebogsprofessor.
Visst gi'r vi Lindberghs og Picards Tid Æren —
hvad er for fjernt, hvad er for højt for os?*

*Men naar i Middelfart de gør Kloakker —
hvad klinger dèr? hvad Glans i Jordens Mørke?
Skaar af en Krans af Sølv, med gyldne Takker,
et Helgenindediadem maaske.*

*Du Tid, der stormer Havs og Himmels Trone,
jeg hylder dig — og længes mod en anden,
mod en, der under gyldentakket Krone
gav mig Guds Moders milde Smil at se.*

1930.

*Her sælges gamle Kobberkedler
som nye.*

*Der er nogen, der raaber paa Gaden.
Luk lige Vinduet op.
For skulde det være med Rejer,
saa vil jeg ha' mig en Kop.*

*Nej, det er med Livsanskuelser,
en Ladning flunkende ny,
alle af første Klasse,
og lige kommen til By.*

*— Der er sparet for meget paa Pudsningen.
De er mig for irret, min Ven.
Min egen slaar til for i Vinter saa.
Luk bare Vinduet igen.*

Angst.

*Saa tung en Nat har jeg vaaget.
Nu falder det mig i Sinde
forsigtigt at banke paa Laaget
og hviske til den derinde:*

*Jeg rejser til Kamp mig mod Sorgen,
vi holder jo sammen, vi to,
og til en Paaskesols Morgen
vi sætter vor bævende Tro.*

*Da er det, jeg synes, det svarer
— men Vanvid er det vel blot —:
»Du kan din Møje dig spare.
Jeg ligger og har det godt.«*

Ubi bene.

*Du siger, dit Fædreland findes der,
hvor Prisen for Flæsk er fin.*

*Forstaar sig! Hvad er vel mere værd
paa Jorden end Flæsk for Svin?*

Gør dem til Skamme!

I Papegøjeburet i Zoologisk Have

dêr staar der et Spektakel fra Morgen og til Kvæld.

Hvis En har gult paa Vingen, er gult forkert paa Slæbet.

Dem alle staar der pludselig Rabalder ud af Næbet.

At ikke de har skreget hinanden længst ihjell!

Men sker det saa en Sommerdag, at Solen brat bli'r borte,

en lummer Pause først, og saa et Stød af lummer Vind,

og rumler det i Skyerne, blaabugede og spændte,

se, da bli'r alle Popperne paa eengang indadvendte

og sidder ganske stille, hver artigt paa sin Pind.

Naar saa det rigtigt dundrer, saa rykker de skam sammen

og glatter som tilfældigt lidt paa hinandens Fjer

og finder ikke længer hinanden helt spedalske,

ja, gi'r sig til at synge, skønt før umusikalske,

for skændes som i Gaar, nej, det vil de aldrig mer.

Men varer Bygen længe, og intet særligt hænder,
begynder den med rødt paa at rejse sine Fjer,
saa skeler den med blaat paa, og den gule slaar med Vingen.
Et Tordenskrald. Og nok et. Og det forandrer Tingen.
Syss! skændes, kære Venner, det vil vi aldrig mer.

Hvor er det sødt at se dem saa fredsomt sidde sammen
og titte til hinanden og skjule Næb og Kløer.
Men onde Tunger skumler: gaar alt igen i Lave,
vil Papegøjeburet i Zoologisk Have
rase som før.

Changed.

*Sjakalerne hylér mod Maanen,
de skælder den ud i Kor:
»Du gustne, forvirrende Giftlys,
du Skamplet over vor Jord.«*

*De halser, saa de er nærved
at tabe alt deres Vejr.
Og Maanen sidder deroppe,
og de — ja, de er jo her.*

*Men hvis den en skønne Midnat
tog Udgang paa egen Haand
og truende trillede ned ad
det himmelske Tøndebaand,*

*saa var der ikke en eneste,
der holdt sig stiv og stejl,
i Kor bekendte de alle:
»Hvor har vi dog taget fejl!*

*Aah, Maane, prægtige Maane,
saa rund og ædel og stor
og blankpudset over det hele,
et Lys for vor ganske Jord!«*

*(Historien bliver jo ikke
det mindste mindre gejl,
hvis man betænker den Mulighed,
at det er nu, de ta'r fejl.)*

Episode fra Landsbyen.

I Sognet sad forleden Aar Pigerne i Forsamlingshuset sammen med bare et Par Karle og klippede Julepynt. Da kom pludselig Karlene fra et Nabosogn kørende i Lastbil, med Harmonikaer og det hele, og vilde have Bal. Den ene af Stedets to Karle sagde da til sin Pige:

*Hvad det gælder om er i første Instans
at være sur.*

*Naar den Slags Folk spiller op til Dans,
saa vær en Mur.*

*I Sognet her var det altid Skik,
at vi sørger selv for vor egen Musik.*

*Og kommer der en og byder dig op,
min egen Glut,
og gør han de sirligste Buk og Hop,
vær bare mut.*

*Og kan — eller vil — han slet ikke forstaa,
saa sig, at din Ligtorn traadte han paa.*

Og vil han tvinge dig med et: »Nej,
nu er det nok,«
saa lad ham træde en Dans med dig
som med en Rok.
Til sidst saa bli'r han af Legen ked,
skal du se, min Ven, og la'r dig i Fred.

Saa pakker han Sagerne ind og gaar
herut, herut.

Da raaber du efter ham, mens du slaar
med Øjnene Smut:

Hvad tror han, der er ved et Bal, Monsør,
er Pigen ikke i Spor Humør?

Praktisk.

*Hej! for Spotpris har jeg købt mig
— der var Udsalg just i Da' —
nogle splinternye Øjne,
jeg mig venter meget af.
Kom, hvis I har Brug for nogen,
for jeg fik et helt Parti med.
Til at se med duer de ikke.
De er til at se forbi med.*

Sidste Nyt.

*Nu gælder det blot om at være dum,
saa dum, at det rigtig kan batte.
Der er i vor Tid en anseelig Sum
af Visdom, man ikke kan skatte
nok at la' være at fatte.*

Dansk at være.

*Nu kommer de og fritter,
hvad det er at være dansk.
Jeg tilstaar, dette Spørgsmaal,
det gør mig næsten spansk.
Hvorfra skal jeg dog vide, hvad
det er at være dansk?*

*Jeg ved nok, det er noget
med sindigt jævne Mænd,
som Omløb har i Pæren
og synes, Slid er Spænd —
et Folk, der hader Uret,
men helst er alles Ven.*

*Jeg ved jo, det er noget
med brede Bøgetræer
og Piger, der om Sommeren
gaar næsten uden Klæder,
men er som Kvinder mer end
alle Sydens Pakker værd.*

Saa er det noget Fortid
med Landgang paa en Ø,
hvor andre sjældent kommer,
medmindre de vil dø.
Og endnu pløjes modigt
den svigefulde Sø.

Og Andersen og Grundtvig
og Kierkegaard og Bohr.
Men helst af Navne nævner jeg
min egen lille Mor,
for hun har vist mig noget, der
er mere værd end stor.

Og ind i alles Hjerter
gaar Kongens Morgenridt.
Og Flaget det er prægtigt,
for det er rødt og hvidt.
Og Sproget — ogsaa prægtigt,
for det er nemlig mit.

Men vil I stadig fritte,
saa si'er jeg ikke mer.
Hvad Dansk er, ved jeg ikke,
og — tilgiv mig, jeg ler —
hvis virkelig jeg vidste det,
var jeg det ikke mer.

Den største Daad.

Hvad vi skal med Enevælde?

*Største Daad, jeg ved og vil,
er Tyrannerne at fælde.*

Derfor maa Tyranner til.

Han drev Grædekonerne ud.

*Maaske vi skulde bede nu,
da Stormen stikkende og ru
staar ind fra Verdens Sandmark:
»Vorherre, kære, søde du,
kom os i Hu, kom os i Hu,
og trøst dit lille Danmark.*

*Ja, tag og sæt det paa dit Skød
og tør af Æblekinden rød
de smaa forskræmte Taarer.
Vi gjorde ingen Kat Fortræd.
Vi vilde jo slet ikke med.
Hvor er de Store haarde!*

*Ja, det er rigtnok Synd for os,
at vi, fordi nu de vil slaas,
forstyrres midt i Legen.
Læg du vort Hoved til dit Bryst.
Vi trænger til lidt Byssetrøst.
Et Blund var ej af Vejen.*

Og mens vi slumrer paa dit Fang,
syng om det Gry en Vuggesang,
som ingen Nat kan spærre.
Lad saa os vaagne til det Gry,
saa kan vor Leg gaa los paany.
Ak, vær nu rar, Vorherre.«

— Hold inde med det Pylrepræk
og kald ej Herren ved paa Væg
hans Fjende fejgt at male.
Vi venter kun ved Jordefærd
af vores Pastor Aahsaakær
hans trøsterige Tale.

Men her er ikke noget Lig.
Bort, Ærmebind og Jammerskrig
og Sørgerand om Breve!
Hvad end er ødt i Pjank og Kiv,
vis nu, vi er saa fyldt af Liv,
at nu vi ret vil leve.

For den, der duer, er jo stolt,
om han, naar der bli'r Prøve holdt,
faar Lov derhen at stævne.
Nuvel! saa lad os takke Gud,
vi denne Gang blev purret ud,
og ruste al vor Evne.

Samfundsstøtter.

*Nej, aldrig skal vort Land forgaa.
Hør, hvad Slags Folk jeg bygger paa.
Slet ikke mest den fine Trop,
der rager højest blandt os op.*

*En Embedsmand er en Person,
der lever for at faa Pension.
Ham gør man ofte til sin Ven
ved blot at true ham paa den.*

*De rige, og de store med,
er blevet vænnet fra Fortræd.
Tit gi'r de heller efter end
at blive sat paa Dør igen.*

*Men aldrig slettes Danmarks Navn,
saa længe som i København
er endnu ikke ryddet ud
det allersidste Cyklebud.*

*Et Cyklebud — en ladt Patron,
der knalder hver en Situation.
I Haand og Hjerne lige snar,
— og Peter Syv mod ham er bar.*

*Er Verden svær, saa er han nem,
kan ud, kan ind, kan altid frem.
Tør hænde Statens Cyklestyr
laa nok saa godt hos saad'n en Fyr.*

* *
*

*Og hør, I jyske Tjennestpi'er,
dernæst er I vort Riges Sir.
Det staar, saalænge, si'er jeg jer,
som I er saadan, som I er.*

*En Pige fra den jyske Jord
er ikke af de mange Ord,
men tro mig, dêr hvor hun bli'r sat,
der er hun Ka'l for henner Hat.*

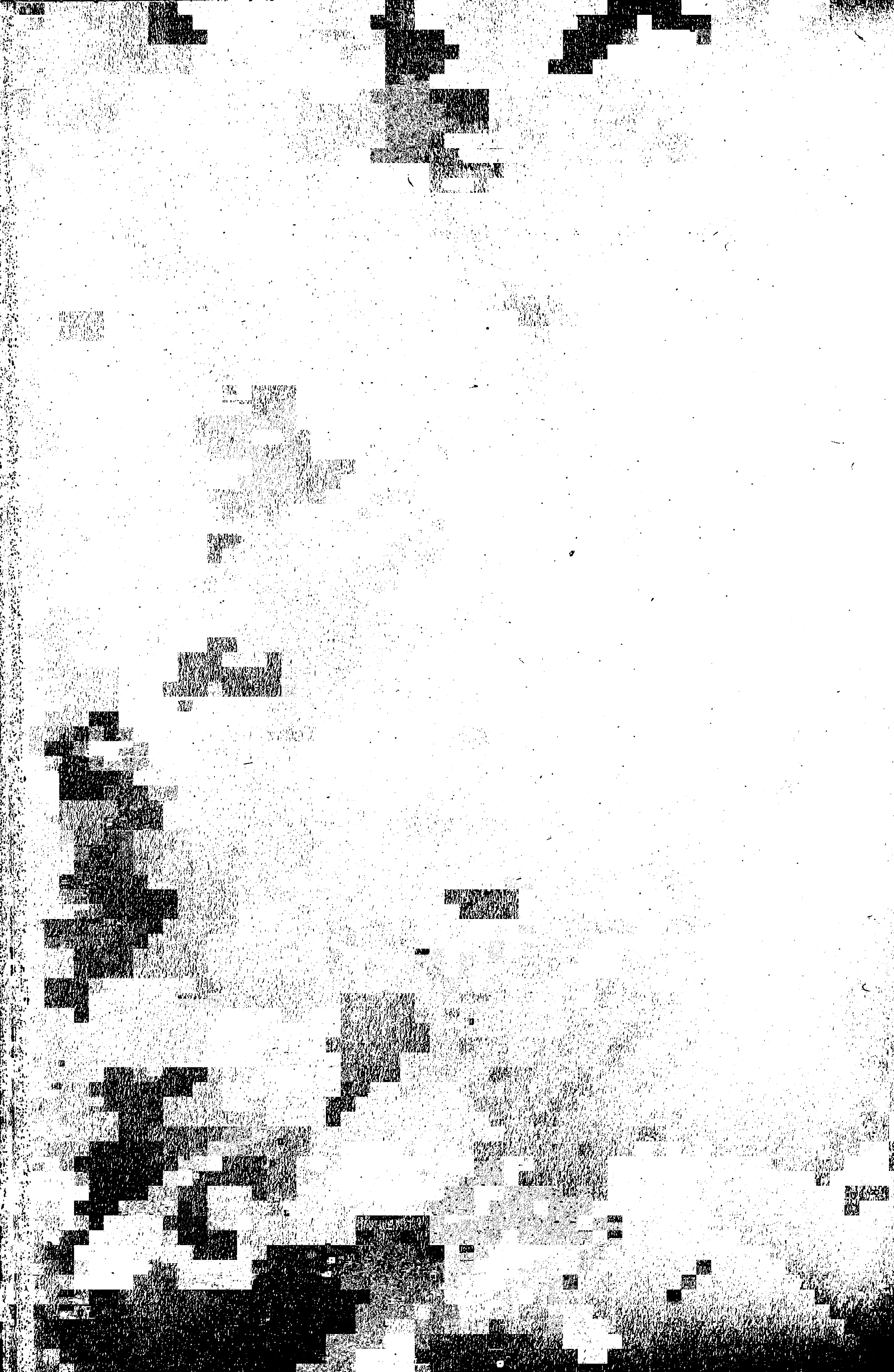
*Iblandt os andre er der faa,
som man saa trygt kan stole paa.
Og tænk, et nok saa slidsomt Liv
det regner hun for Tidsfordriv*

*og er dog Pige for en Mand
og havner smukt i Ægtestand
og ta'r saa godt som han sin Tørn,
mens Huset løber fuldt af Børn.*

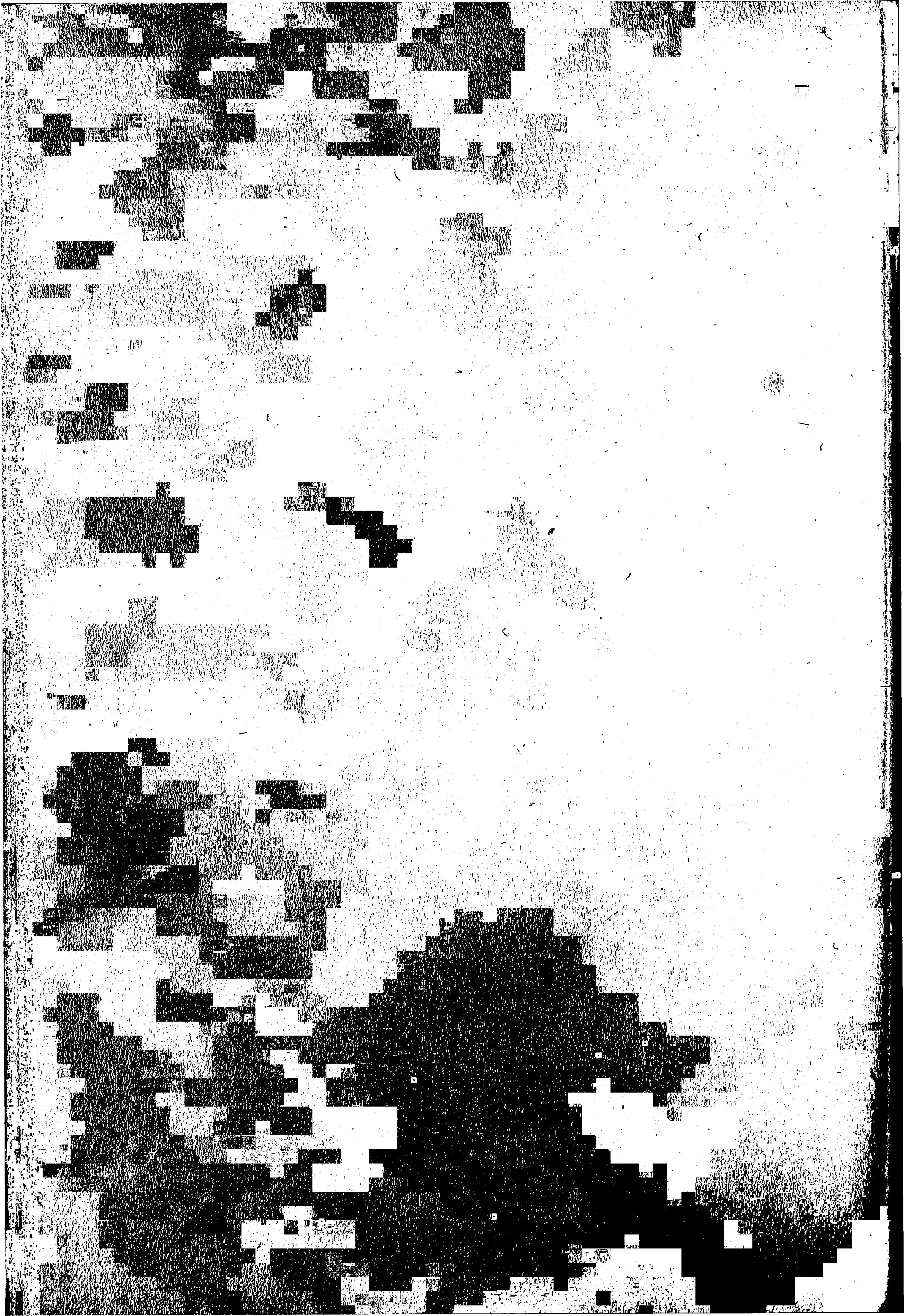
* *
*

*For Strøgets Ridder Fuglefri
med Hiv og Sving og Fremfart i
og Hedens Pige, stærk og sejt,
der ved og vil sin egen Vej,*

*for jer — Guds Dross, saa dansk et Par,
som nogentid i Danmark var —
jeg tager Skorstensrøret a'
og slipper løs et stolt Hurra.*

II

Sværg det, Drengene, smil det, Piger —

*Hejda! Op med Flaget, Landsmænd! Vaaren staar
i Havnen ind.*

*Det er stolt at være dansk, befriet ler det i vort Sind:
der er Vaagenhed og Vilje trindt om Land til Dagens Dyst,
Moser drænes, Heder dyrkes, Broer slaes fra Kyst til Kyst.
Og vor Kronprins gaar paa Togt og gør Erobring
som en Mand
i vor gamle Ærkefjende, selve Svenskekongens Land.*

*Solsvøbt ligger Danmarks Bolsted. Moder gaar
engang hvert Aar
ud og syner selv, hvordan vi passer hendes gamle Gaard:
»Det er godt nok, Drengene, godt nok. Jo men Marken,
jeg har kær
frem for alt, og som nu en Gang ligger Klit og Hede nær,
ja, jeg stoler paa jer, Drengene, at I vogter særlig den.
Stormens Sandflugt, Lyngens Snigløb skal ej røve den igen.«*

*Kun de døde Ting kan købes. Alt, hvad levende og frit
gav sig, maa du stadig vinde, skal det stadig kaldes dit.
Moder, vi har hørt din Stemme, at den kalder os til Værn.
Smed i Danmark, er du færdig? har du hvæsset Plovens Jern?*

Sværg det, Dreng, smil det, Piger,

alle Markens Lærker, syng:

aldrig mer skal Danmarks bedste Ager springe os i Lyng.

*Kald da paa os, gamle Moder! Altid hørte vi dit Kald,
ogsaa nu, fra Grønlands Bræer ned til Gedserfærgens Hal.
Hvad vi pløjer, hvad vi bygger, Fædreland, det er jo dit.
Over det maa Flaget vaje, højt og levende og frit.
Ellers dør vi. — Kald da paa os! som igennem tusind Aar
til at lyde staar beredte dine Sønner i din Gaard.*

1935.

Dannebrog.

*Lad os hejse vort Flag!
se, det aabner vor Dag
med at vinke os ud til vor Id som til Fest!
Det er rødt, det er hvidt,
det er mit, det er dit,
og det lever i Kamp med den stridige Blæst.*

*Lad vort Blod strømme rundt
gennem Aarerne sundt
som det Røde i Dannebrog's kraftige Svulm!
lad vort Sind uden Svig
staa med Mørket i Krig
som det snehvide Kors mod det skytunge Mulm!*

*Og lad Modstanden stiv
kun os fylde med Liv,
saa vi spænder vor Vilje, vor Kraft uden Ord.
Ikke løssluppet fri
og dog frie skal vi,
mens vi rækker mod Himlen, staa faste paa Jord.*

Dansk Sommervise.

Naar Birken smøger Silkesærk
om Lænden spæd og fin og svaj
og straalere som et Underværk
og kalder sig for Maj,
naar Fandens Mælkebøtter sig
har flokket som en Mælkevej
af lutter smaa Guds Sole,
da gaar de Salige hos Gud
den første lyse Aften ud
og sætter sig
med Buk og Nej
paa Himlens Stjernestole
og undrer sig saa paa i Løn,
hvor deres gamle Jord er skøn.

Den lyse Nat paa Aandefjed
dem smutter alt for snart forbi.
Med-et den dybe Stilheds Fred
skaar ud i Melodi
og løfter over Skov og Vang
til Gud al Livets Morgensang

fra lykkelige Struber,
kunstfærdigt Drosselfløjtespil
og enkelt Bondelærketrill,
den hele Jord
et Jubelkor,
smaa fjedrede Keruber.
Og de, som hører den Musik,
de ler med vaadt i deres Blik.

Med Nik — og dugget Smil paa Kind
de Salige sig rejser let
og gaar igen i Himlen ind
med hver sin Taburet.
Men om med lidt for megen Mag
de ses paa denne Himmeldag
til deres Dont sig skynde,
saa skyldes det en Hjemve mod
den Jord, de engang glad forlod,
dens Tonetrill,
dens Farvespil,
dens unge Sommerynde.
Det er, som knap de længer ved,
hvad der er op, hvad der er ned.

Mit Folk, mit Folk, forstaaer du?

*Hvor ofte har vi ikke hørt dem sjunge,
at Danmark er et venligt Land. Hvor ofte
har ikke jeg haft samme Sang paa Tunge!*

*Men som jeg ser det her fra Klittens Tand
i denne grumme Januardags Kofte
af Isslag, Fygesne og Fygesand:
mod Syd, mod Nord kun trøstesløse Ørke,
mod Øst et Land af Heder, Rør og Vand,
hvor Fattigmand igennem Somres Tørke,
Høststormenes og Vinterkuldens Hærgning
Aarhundreder har slidt for Fødens Bjergning
og aldrig blev til mer end Fattigmand,
mod Vest: med skumle Bølgers Trusler mod os
det blinde Krigens Land af Gus og Gys,
og Himlen, som vi troede forstod os,
mørkt lukket til med kun en Kimingsrand
af blegt, svindsottigt Genskær fra det Lys,
vort Letsind stoled paa, og som forlod os
— da kvalmer mig den lyriske Ihærdighed,
som priser Danmarks evige Elskværdighed.*

Vantrevne krykker nogle Fyrrebuske
sig sammen i en Grydes skrantne Læ.
Dêr vil en Agerhøne, usle Kræ,
sig nok en Times karrigt Liv tiltuske.
I en fortvivlet Leden over Fjorden
om aabent Vand har i forvildet Lyst
her paa en overiset Gren langs Jorden
en Vildand kastet sig — til Dødens Bryst.
Skovduen sidder hen, som om den grunder;
den vaagner og vil flygte, da den ser
et Menneske, men segner kraftløs under
Islænkepanseret omkring dens Fjer.
Og ens, som om den aldrig vilde helme,
gaar Vinden stridig gennem Ørkengræsset.
Paa Fogets Slibesten faar frostblaa Hjælme
og Marehalme Odd og Klinge hvæsset.
Du truer, Blæst! jeg sætter Trods mod Truslen;
ad Klittens Side vil jeg overmodig
til Tops — men falder: Sandets muntre Puslen
er størknet af en voldelig Glasur.
Den gør mig Knæet ømt og Haanden blodig,
den Fældes glatte haarde Fæstningsmur.

Saa er det altsaa Danmark, ogsaa dette.
Der er et Danmark til, som ikke smægter:
»Se, jeg er mig, og jeg er Fred, kun Fred« —

der kalder dem af sine Børn de rette,
der stammende fra Daadens strenge Slægter
tør Folkets Ungdom huske og staa ved.
Saa siger Danmark: »Digt mig ej en Færden,
som var jeg ej en Del af denne Verden;
I ved jo dog, at stormer det og iser,
da er jo jeg som alle andre stedt.
Saa vær da, Børn, beredt, naar Vintren viser
sin Vredes Ansigt! vær beredt! beredt!«

En Kærlighed til dette saa ulyriske,
helt naadeløse Danmark i mig stiger
mer end til det ak saa turistbrochuriske
Fotograferingsland af Badepiger.
Af den det danske Sommerlands Forvandling
til dette Vinterdanmark skabes Mænd.
Der er en Tid til Leg og en til Handling.
Saa far da, Stormvejr, over Riget hen
og indblæs os i Sjælen uden Ynken,
at det er Daadens Tid, vi for os skuer.
Vi er jo ikke Høns og svage Duer,
prisgivet Skæbnens Smil og Panderynken.
Rull dine Trusler mod os, mørke Hav.
I Rendestenen skal enhver faa Grav,
der dør af Frygt. Men alle Gyngesiv,
der vugger sig paa Lænestolens Gænger,
skal vælge nu imellem Død og Liv.
Der er ej Raad til noget tredie længer.

*Fnys kun imod os! vildere dig hids,
kro dig som Drot fra Pol helt mod Ækvator,
slip løs kun din perverse Fantasi,
saa Kvist og Knold
staar Trolld ved Trolld
som en spedalsk Elefantiasis,
ja, pisk os med dit hvide Raseri,
Kong Januar, skumlæbede Diktator.
Lad Dødens Løgne fyge dig fra Tungen,
hvæs os din Frostens Aande ned i Lungen,
stamp Jorden til med Skorpe for at knuge
vor Mad i Mulde sønder og at faa
vor Fod til Fald. At aande Kulde, suge
paa Labben, træne Foden i at staa
er Dansken styrkende. Vi takker dig.
Et Folk til Vanefred saa dybt paa Vej
af Stormens Piskeslag vil vækkes atter,
dets Eftergivenhed omskabe sig
i Frostens Greb til stolt, selvtugtig Haardhu,
det danske Smil vil hærde sig til Latter,
sund rolig Latter mod al Trusels Vrede,
fordi — i Skæbnestunden var vi rede
i Sind og Skind.*

Mit Folk, mit Folk, forstaar du?

Januar 1940.

De finske Drengene.

*De finske Drengene, fortæller man, ler i det Øjeblik,
da Døden brager imod dem med flyvende Skaar og Stik:
»Gud Herren vil vaage og værne vort Folk*

ved de tusind Søer.

Evigt skal Finland leve. Det er jo kun os, der dør.«

— Men tror I, de dør? Nej, min Sandten!

Fordi de kække og fri

tør springe Døden i Struben — se, de gaar Ram forbi!

*Just som han hidsigt om Byttet vil smække Kæberne i,
hvor blev det af? Hist flyger det fra et Par fløjtende Ski.*

— Vi troede, at Sport var en Leg kun,

en Vaarkraftens Folden sig ud,

et Fredens Festspil for Livets unge og kaade Gud.

*Nu ser vi, det størstes Alvor laa skjult bag de raske Smil,
fribaaren Ungdoms R e k o r d e r mod Mordtøj*

og Kulde og Mil.

Til Frits Rasmussen.

*Min Radio melder i Aften blandt al det sædvanlige Drab:
Den første frivillige danske Flyver i Finland er falden.*

— Naa — ja. Jeg kendte ham ikke. Hver Dag har jo

Tusindes Tab.

Da hører jeg ude i Natten en ensom hjælpeløs Kalden.

Jeg driver derud, hvor den isner, den evige onde Nordøsten.

— Tusinder falder jo daglig. Og jeg kendte ikke den Gut.

Saa staar jeg og lytter — og gyser:

dér lød den jo atter, Røsten.

Broder, der faldt i det fjerne, har du fortrudt, fortrudt?

Da svarer det ned fra en Stjerne, lysvaagent:

»Min Ven, den Klage,

du hørte, var Børns og Kvinders, der venter paa Skærm

fra Mænd.

*Jeg hørte det Raab og adlød. Vel, skaf mig mit Liv tilbage,
jeg lover dig, jeg skal lyde og gøre min Pligt igen.«*

*Dauids Sang ved Sauls og
Jonatans Lig.*

*Israel, paa dine Høje ligger nu vejen din Pryd.
Døde er Israels Helte. I Gat forkynder det ikke!
I Askalons Gader ej høres det Budskabs Lyd,
at dog ikke Filistrenes
Døtre skal triumfere, de uomskærnes faa Fryd!*

*Bjerge i Gilboa, Vange med Offergavernes Fold,
aldrig mer over eder der falde Regn eller Duggstænk!
dér blev Heltenes Vaaben Besudling givet i Vold,
deres af Blod og af Indvolde,
ak, men ikke med Olie salvede Skærpe og Skjold.*

*Aldrig veg Jonatans Bue, kom Sauls Sværd bytteløst hjem.
Saul og Jonatan, Elskede, Hulde, i Liv og Død sammen!
Maalte sig Ørn i Snarhed og Løve i Kraft med dem?
Israels Døtre, o, græder for
Saul, der jer klædte i Purpur, siret med gylden Bræm.*

*Faldne i Slaget er Heltene. Jonatan spiddet paa Spær.
Broder, aah nej, hvor det smerter! du var mig saa saare liflig.
Underfuldt var mig dit Venskab, Jonatan, mere værd
ja, end selv Kvinders Kærlighed.
Faldne, faldne er Heltene! brudt er Bue og Sværd!*

Nederlagsstor.

*Jord, i hvis Favn der hades og der myrdes,
syndige Jord,
naar slaar du ind paa den enegode Hyrdes
ensomme Spor?
naar træder du de Lyster, der forlanger
grisk af din Haand din egen Broders Blod,
hulkende af Anger
under din Fod?*

*Golgatamester, du den Evigstærke,
kom og bortvej
al vor Respekt for den med Kainsmærke
dyrtkøbte Sejr.
Lær os at regne kun for Skam den Ære,
hvormed de dækker Blodets sorte Spor,
og som du at være
nederlagsstor.*

Staa sted.

*»Lad kun Løgn være Trumf,
lad kun Vold faa Triumf,
lad kun Mørket udbrede sit Rige!
Men hold ud du med Gud
gennem Storm, gennem Slud,
for hvor han er, er Sejren tillige.
Gennem Mulmet skal Klokkerne kime
om den store Oprejsningens Time.«*

*Det er dejlige Ord,
og jeg selv paa dem tror,
kan i Bryst deres Varme fornemme.
Men om Løgn og om Vold
i Alverden fik Hold
og i Evighed saa holdt sig fremme —
jeg vil bo i Retfærdigheds Lejre,
uanset om den dør eller sejrer.*

Med Hjerteblood gøder de.

*Det regner med Blood over Jorden, og Markerne bugner af Gru.
En Gud har lært os at bede — vi beder den Bøn endnu,
beder den daglig, alle —: Forlad os vor Skyld, saafremt
vi selv vil de andres forlade. Men Bønnens Indhold er glemt.*

*Med Hjerteblood gøder de Jorden og tilsaar den atter
med Had,
at Kain kan evig berede sin Broder det blodige Bad.
Før skjulte han sig for Livet. Nu løfter han Pandens Mærke
stolt: Se paa mig! jeg hører til Livets de Sunde og Stærke.*

*Aah, der er Brug for at elske som aldrig i Verden før,
Brug for at tysse paa Hadet, at lindre Angest og Smerte.
Hør mig, enhver, som kan høre! vi maa aabne
for Hjertets Dør,
vi maa aabne den, alle de af os, der endnu ejer et Hjerte.*

Fortvivlelsen.

*De tusind Aar — saa blev de væk
i Morges Kl. 5 af Skræk.*

T a b t.

*Paa Vorherres Puslespil at titte
kaldte jeg det leende som bitte,
naar jeg kigged paa mit Danmarkskort,
angst kun for, han ikke kunde hitte
en af Brikkerne, hvis den kom bort.*

*Var det Varsel? Mon den Angest spaaede
Barnets lille Sjæl om Mandens Vaade,
nu, da alt forsvandt i Natten sort?
For nu er — Gud huske os i Naade! —
alle Brikkerne jo kommet bort.*

*Og naar nu mit Barndomskort jeg fatter,
det, som engang lyste mildt af Latter,
ser jeg det kun gennem Taarers Blænd,
og jeg spørger: Finder du det atter?
Herre, finder du vort Land igen?*

Til Kongen.

Igen i Dag du rider gennem Staden,
kongelig, venlig, dansk, din Morgentur.
Aah, det gør godt — som om det siger til os,
at Danmark sidder dog endnu i Sadlen.
Vort Samlingsmærke har du altid været
Aarti paa Aarti gennem Lyst og Nød.
Ministrene de kom og gik og kom.
Men Kongen var der. Og i denne kolde
Aprilsol ser vi, Kongen er der stadig.
Dit Smil er borte. Men dit lyse Øje
ser over Riget — ikke længer frit,
men stadig dit, dets Kaar er ogsaa dine.

Naar Danmarks Tunge taler allerstærkest,
saa taler den i Salmetone til os.
Fra Salmebogen ved vi, at det ogsaa
kan være Daad at tie og at bie.
Det Bispeord er nu et Kongeord.
At tie og at bie, tro i Hjertet

mod det, vi alle ved nu er os dyrest.

*I Troen til, at den, der r e t kan bie,
skal ogsaa faa at se Opfyldelsen.*

Goddag, Kong Christian, ja, god Atterdag!

Lad lyse.

*Natten er sort og dødningsblind,
og Lys maa vi slet ikke tænde.*

*Des mere sørg for, at de Lys i dit Sind
kan brænde, kan brænde, kan brænde.*

Stjernebilledet.

*Et Stjernebillede spejler
sin Pragt i den blanke Sø.
Vi hilser dig, Danmark i Havet
med Jylland og Ø ved Ø.
Os løfter din høje Ynde,
os bærer din stærke Fred,
paa eengang vor Plet af Jorden
og saa en Stump Evighed.*

*Hvad dyrt os er, har du givet,
og dyrt vi dig takker derfor:
den Mor, der vore Smaahænder
har foldet om Fadervor,
det Sprog, der alene er Hjertets
i Hverdagens Dont som i Fest,
det røde Korsflag, der lever
i Kamp med den stridige Blæst.*

*Sit Folk har Dannebrog manet:
i Kamp kun har Livet sit Værd.
Tit sveg vi — men Danmark tilgav
og blev os kun dobbelt kær.*

Blev Dagene tunge af Skæbne,
af Nederlag og af Savn,
brat vidste hver Mand, hvad han skyldte
sit ærlige danske Navn.

For vort er jo alt, som er hendes,
hvad Sejre hun vandt og hvad Saar,
og Vagt vil vi staa om vor Moder,
der bar os de tusinde Aar.
Af evig Ungdom hun smiler,
og aldrig skal Danmark dø,
saalænge som Stjernen spejler
sin Pragt i den dybe Sø.

Bod- og Bededagsbøn.

*Skal vi knurre imod Himlen
over Tab af Navn og Ære?
Skal vi klage: Gud, vor Skæbne
er utaalelig at bære?*

*Skal vi rase mod din Svøbe,
som nu strimer vore Lænder?
Herre, nej, vi dybt os bøjer,
se, vi faar, hvad vi fortjener.*

*Du, som var saa god imod os,
du, som gav med runde Hænder —
agted vi din Gave ringe,
faar vi nu, hvad vi fortjener.*

*Danmarks Land i Arv og Eje
skænkede du os frit og ganske.
Ak, selvfølgelig vi tog det,
glemte næsten, vi var danske,*

glemte, at kun den er Livets
Gave værd, der vil den værge.
»Tør du ikke Livet miste,
kan du aldrig Livet bjerge.«

Vidt i gode Kaar vi drev det,
arme faa og rige flere
— og bekræftede det Ordsprog
om, at meget kun vil mere.

Friheds Lys du blandt os tændte,
men vi kivedes og klafred,
og vi spytted paa hinanden,
saa det oste, saa det blafred.

Selv da Helved aabned Gabet,
og vi stod paa Afgrundsranden,
blev vi alvorløse ved med
blot at puffe til hinanden.

Skønt af Angest for at bede
denne Bøn mit Hjerte brænder,
beder jeg dog: Herre, tugt os,
du, som gav med runde Hænder,

*tugt os nu med strenge Hænder,
som vi længe det fortjente,
lad os ej for billigt slippe,
og begynde, hvor vi endte.*

*Naar vi Straffens gavnlige beske
Brygg har tømt af brede Fade,
tilgiv os vor Skyld og lær os
vores Skyldner at forlade.*

Den sande Grundtvigskirke.

Ak, Grundtvig! Grundtvig!

hvorfor er du død!

*Det er os ikke nok med denne Kirke,
vi nu har hvælvvet over dig som Minde,
hvor smuk den saa end er, hvor værdig dig,
en Sognekirke i saa stort Format,
som du var Præst (og andet blev du aldrig),
en Landsbydôm for Bondelandet Danmark.
Det er os ikke nok med al den Visdom,
det Dybsind, den Enfoldighed og Styrke,
som de, vi lønner til sligt Gøremaal,
formaar at dykke ned og finde frem
af al din Skrifts Vidtløftighed og Galskab.
Selv dine Salmer,
hvor du kom nærmere den Evige
end nogen Mand, vi ved om, siden Kristus,
selv disse dine Salmer, vi tør agte
for dyrere end nogen anden Skat,
som Danmark ejer, Kronjuvelerne
medregnede, og mer umistelige,
selv de slaar ikke til mod Tidens Jammer.
Aah Grundtvig, havde vi dig selv iblandt os!*

*Hvor mangler vi i disse Urskovsnætter
et Baal for Mennesker at samles om
og til Sjakalerne at holde borte!
hvor mangler vi en Harmes høj og hellig,
en tordnende, umaadeholden Vrede
mod dem, der rodløst svajer hid og did,
og dem, der bøjer sig som Lys for Heden,
i Stedet for at staa som Istapstøtter
i værdig Stivhed — ja, og heller smelte
end slippe deres Kulde. Og vi mangler
den Hjemlandskærlighedens Saft og Kraft,
der sætter Splid i Folket, skyr som Pesten
Akkordens Samling om det delvis rette
og vil, skønt Hjertet bløder, Sigtespliden,
den, Dagen kræver, mellem Holgers Børn
og dem, der blot er Ukrudtsfrø og Avner.
Hvor mangler vi en Pavehaands Opløftning
mod alle dem, der pludselig og emsigt
har faaet Brug for Guder og gør Holdt
med stort Skrabud for, hvad de før fornægtede.
Hvor savner vi dit Seerblik, der søgte
blandt Stjernerne, kun dêr, og fandt den ene,
der er for alle Tider standset over
det uanseelige Betlehem!
Og Malmen af din dybe Røst: Derinde,
kun dêr er Guden.*

Aah, kom tilbage til dit Folk i Nød.
Skænk os igen din Høvdingtro paa Frihed,
den, du gik over Havet og gik baglæns
ned gennem Tiden for at hente hjem,
den Ærens Frihed, som vil være til
for stolt at bære Ansvar, tro at tjene.
Skænk os igen din Sandhedsfanatisme,
det Had til Løgn, der ved, at Løgn kan aldrig
slaas ned med Løgn, men kun af modig Sandhed,
om saa skal være: martyrmodig Sandhed.
Og før os op paa Præstegaardens Banke,
hvorfra dit Udsyn over Verden gik,
den Menneskenes Verden, hvor du saa dem
som frie, ja, for GUD er deres Frelser,
som lige, ja, for GUD er deres Herre,
som Brødre, ja, for GUD er deres Fader.

Vi beder: kom tilbage! Men vi ved jo,
kun een det givet blev at overspringe
Ismurens Skranke for sin Ild at bringe
igen til Vennernes udslukte Arner.

Men Grundtvig, Broder, Høvding, staar du nu
for Tronen blandt Keruberne og synger
den Evige din egen Tones Pris,
var det for dristigt, om vi bad dig standse
med Sangen lidt og — om det da gaar an —
at træde frem et Skridt foran de andre

og hviske i den Højes Øre om
vor Synd og Nød, hvis Babelstivillingtaarne
vælder sig op mod Himlene igen;
er Tiden endnu ikke inde for
ham selv, som han har lovet det, at stige
med Sværd og Krone ned ad Regnbuebroen,
da sende han os end engang en Ildsjæl,
hvis Baal kan samle os og brænde Leret
udholdende og færdigt til at bruges
den Dag, hvis Kæmperim er Daad for Gud.

Men svarer han dig med en Hovedrysten,
saa vil vi ikke derfor dog forsage,
saa ved vi, hvad hans strenge Vilje er.
De gløder endnu, Emmer fra dit Baal.
Saa lad os nære det. Men Mindekirker
og Mindetaler, sligt slaar ikke til.
Vi selv maa kaste os i Baalet, Brødre.
Da skal det flamme — i Aarhundreder —
for Dan og Kristus — flamme for Alverden.

I k k e F o r l i g .

*Ak, hvor man længes efter
at eje Fred med en og hver
og bruge sine Kræfter
paa lutter Vennefærd.*

*Hvor er man træt af haarde
og spotske Ord i Bog og Blad,
saa dødtæt af at saare,
naar helst man gjorde glad.*

*Hvor længes man mod Himlen,
hvor fri fra alle Jordens Baand
man fatter glad i Vrimlen
sin værste Uvens Haand.*

*M e n u n d e r H i m m e l l a a g e t
skal evig bølge Røg og Damp.
Saa sandt du tror paa Noget,
saa vil det Noget Kamp.*

*At tro er det rebelske
at ville Værn, at maatte Trods.
Kun den, der ej kan elske,
kan slippe for at slaas.*

*Og om mit Hjerte krymper
sig ved at fælde Næstens Dom,
jeg var jo dog en Stymper,
om jeg gik udenom.*

*— Du, som til Kamp mig kalder!
for hvad jeg tror og bygger paa,
giv, til den Dag, jeg falder,
mig skaanselsløst at slaa.*

T o ø r e n .

*To Nyheder læser jeg her i den sidste Avis:
at Mælken igen fik en Toøre lagt til sin Pris.
Og dernæst: at Nøden i Bankerne faktisk er svar,
for hvad skal de gøre med alle de Penge, de har?*

*En Toøre er en Metalblok forfærdende stor,
den rejser sig truende foran en graa lille Mor,
et spærrende Bjerg foran Ismejeriernes Dør.
Men De kan visst skrumpe den sammen, Hr. Bankdirektør?*

Vor Ret.

*Det stiger — paa Klæder, paa Mad, paa Alverden et Stig.
Som altid for Fattigfolk værst den forbandede Krig.
Nu halser vel Pristallet op over hundredhalvtreds.
Men Arbejderlønnen er rolig, og fast, under Pres.*

*Ej længere opdelt i Klasse og Kreds og Parti
skal Danskerne kalde sig »vi«, ikke andet end »vi«,
den Tanke er levende varm, den er lysende stor
men kun NB! saafremt den er mere end Ord.*

*Men Sønner af Danmark maa flygte til Udlandets Jord
fra Kone og Børn. Man har løjet dem for, at vor Mor
har ikke Brug for dem. Saa gi'r de sig Skæbnen i Vold
og tjener ved Gud ved hvad Arbejd de fremmedes Sold.*

*I Ansvarets Herrer, gaa Frasernes Fader i Vold
med Praten om Landsmandskab, Enhed og Livssammenhold,
saa længe en graa liden Mor fattes Mælk til sit Barn,
og danske Mænds Hænder maa synke i Tomhed og Skarn.*

Under Dommen.

*Hvem er han, der bryder gennem Gærdet,
og med Hjertet af sit Bud fortæret
raaber: Se, jeg er Guds Vredes Tolk,
og mod dig er løftet Flammesværdet!
derfor vaagn, vend om, du Danmarks Folk!*

*Jeg har skuet ned fra Himlens Høje,
jeg har daglig haft dit Skred for Øje,
spurgt mig selv, om ikke der var Raad?
Dig, jeg elsker dybt og kender nøje,
hvordan vække dig til Bod og Daad?*

*Jeg er den, der rammer for at rense.
Derfor sendte jeg imod din Grænse,
hvad dig aldrig overgik tilforn.
Og jeg tænkte: dette vil du ænse.
Men du er jo lige dinglevorn.*

*Danske, er I endt saa fjoget tamme,
at I nu kun er en Trællestamme,
som trods Friheds og trods Æres Tab
synes, Livet stadig er det samme,
og slaar op til Grin et tandløst Gab?*

*Er I sunket ned iblandt den Bærme,
som det er umuligt at fornærme,
og som ingenting forstaar af Nød,
før jeg lader Østens Gribbesværme
flaxe ind og flæense i jert Kød?*

*Bilder I jer ind, at ved at læsse
Livets Grundkrav paa de andre stedse
kan I fedte jer til Livets Ja,
mens I sidder triveligt tilfredse
hen og langsomt raadner indefra?*

*Hører du! du maa ind under Sorgen,
er der endnu Gnist af Skam forborgen
i dig over, hvad du tog paa Borg.
Aldrig kan du naa din Paaskemorgen,
skulker du fra din Langfredagssorg.*

Enten-Eller.

*Mænd med blege Miner,
Folk, jeg agter stort,
villet rolig triner
ind ad Gaardens Port,
vil Beviser føre
for, hvad helst de tror,
trænger til at høre
deres egne Ord.*

*Og den samme Remse
bli'r mig tit forklar't,
den om Smilets Bremse,
om vor Egenart,
om at Ret maa vinde
og »Kong Christian staar«,
om at selvbesinde
og de tusind Aar.*

*Det er godt altsammen.
Ære, Lov og Pris.
Men jeg svarer: Jamen
hvad skal her Bevis?*

*Vi til Kamp er buden.
Hvad der er os størst,
maa vi slaas for uden
nogen Vished først.*

*Du maa slaas i Blinde
i den samme Stund,
da du trues inde
i din Verdens Grund.
Skal du overveje,
om det nytte kan,
for dit bedste Eje,
er du raadden, Mand.*

*Visst skal Fædrelandet,
skal vort Folk bestaa.
Og dog — noget andet
maa jeg gruble paa.
Det er knap det største,
at vort Land er til.
Nej, det allerførste:
at det Retfærd vil.*

*Skal en Fjende skogre
ad en Sump af Siv,
skal sig Danmark logre
til et løjet Liv,*

skal et Flag vi bære
uden Korset paa,
da skal før med Ære
Danmark under gaa.

Altsaa Haand paa Værket!
Frem i Holgers Navn!
Krist har tegnet Mærket
over Skibets Stavn.
Frit skal Danmark gyng
paa det aabne Hav,
eller Svanen synge
over Danmarks Grav.

Ernst Christiansens Død.

*Nu sørger vor Moder atter, nu sørger hun dybt i Løn,
for atter har Døden berøvet hende en dyrebar Søn.*

*Vi føler en Tomhedens Isnen ved dette hans nye Rov.
Christiansen, Christiansen! vi havde dig stadig saa fuldt behov.*

*Midt i en tumlende Verden af Bragen og Brøl af sin Kværk
stod du i din rolige Tysthed fast og forunderlig stærk.*

*Af alle de mange, jeg mødte rundt om paa min slyngede Vej,
mon nogen Sinde jeg mødte en Mand mer ægte end dig?*

*Den brændte jo trofast under dit Væsens fornemme Ro,
den levende Kærligheds Flamme, der næres af Haab og Tro.*

*Du vidste een Gang for alle, dit Liv havde Mening og Med:
kun Danmark var i dit Hjertes Kamp og dit Hjertes Fred.*

*Saa dengang vort Rige paa Tidens Malstrømme ilde for,
da havde af alle Landsmænd kun du de rigtige Ord.*

*Den danske Aand, som er evig — de Dage var du hans Tolk,
du stod som en Sjælesørger for hele vort knuste Folk.*

*Gud signe dig nu, Christiansen, han slutte dig fast i sin Favn!
hans Engle skal synge for dig dit Fædrelands elskede Navn,*

*skal synge om Folket, der atter vokser sig værdigt og frit,
om Danmark, der gror, ukuelig gror af Livsværk som dit.*

Kronen.

*Jeg ved et Guld — og Guld er saa forskelligt,
det meste af det ikke meget værd —
men dette Guld er dyrebart og helligt,
for det er Kronen, Danmarks Konge bær.
Ud over Folket fra dets Samlingsmærke
der falder Lys af Straaler bly og stærke.*

*Og meget skifted i vort gamle Rige.
Hvad godt var før, slog ikke længer til.
Men hvad der vorded, hvad der maatte vige,
vort Hjem vi kendte i dens Straalespil.
Kun eet var uafhængigt af Sæsonen:
hvor Danmark var, var ogsaa altid Kongen.*

*At Kronen hellig er, vil just betyde,
at den omlejret er af værdig Ro.
Her tør ej Forsvar og Begrunden lyde.
Her gælder det kun eet: at være tro.
Er Kongens Vilje Sennep eller Honning,
min er den ogg, fordi han er min Konning.*

De Folk, der hylder Kronen for — hvor heldigt! —
dens Bærer nu er enig just med dem,
tryk dem tilbage, høfligt og lemfældigt,
men fast, hvergang de vil sig trænge frem.
De tror, dens Guld er det, hvormed der handles.
Skal de staa Skjoldvagt, maa de først forvandles.

Forvandles, saa de lærer Knæ at bøje
i Stedet for at hule Haanden frem
— saa de faar Sans for Glansen fra det høje
og føler sig som Lemmer af et Hjem,
hvor Hjerterne til noget stort er viet,
langt højere end Studeprangeriet.

— Og faldt i Tidens Løb det højst forskelligt,
hvordan han var, den Mand, der bar dens Guld,
stod Kronen fast som noget højt og helligt,
der samlede under sig de Danskes Kuld.
Var Kongen selv en Slyngel eller Daare,
forblev dog den vor Bøn, vort Smil, vor Taare.

Men vort Kuld nu — om vi fik Lov at vælge
til Konge blandt de mere end halvtreds,
der bar vor Krone fra før Ro og Helge,
vi vilde smile: vi er godt tilfreds,
vi hylder ikke Kronen blot, men Manden,
vor Christian valgte vi og ingen anden.

*Ja, med et Hjerte, der slaar dybt bevæget,
vi hellere end hylde takker ham.
Saa jævnt et Stof, saa kongelig dog præget.
Smukt har han delt vor Sejer, stort vor Skam.
Da Danmark laa med-et i Hvirvelblæsten,
da sad han højt til Hest og blev paa Hesten.*

*— Du, alle Herrers Herre, du beskære
vor Husbond atter fri at se sin Gaard!
Vor gamle Krones Vogter vil du være
ind i et nyt — og større — Tusindaar,
da Folket vil, som aldrig før, staa fælligt
om, hvad det nu har lært er dyrt og helligt.*

III

FRA MINDEHØJTIDELIGHEDEN

D. 18. APRIL 1939

I

SØNDERBORG KIRKE

I

For et Aartusinde siden, o Gud,
fæsted du Havets Prinsesse,
Skjoldmøen, vilter og ung, til din Brud —
trofast du blev hende stedse.
Dygtig og ordentlig Huset
styrer hun, gammel, men dejlig endnu.
Blomster i Haaret og Sange i Hu.
Fyldte er Fadet og Kruset.

Saltbitre Dage hun smagte iblandt,
vared sig sjældent i Tide.
Dig, Herre, altid hun nær sig dog fandt,
mest i den mørkeste Kvide.
Underfuldt Hjælpen var rede:
rød og hvid Smaadrenge bar Havet i Land,
rød og hvid daled fra Himlen en Brand
til hendes Sønner at lede.

Tak for hver Dag, vi paa Land eller Hav
virke fik, hende til Baade.
Tak for hver Højtid og Festdag, du gav
os af din svulmende Naade.

*Gladest vi mindes saa saare,
dengang Kong Christian rank paa sit Hors,
Hingsten saa fredhvid som Dannebrog's Kors,
heled vort Brudd med sin Taare.*

*Herre, som fæsted den huprude Mø,
din hende kaldte og kalder,
lad for vor Moder os leve og dø
— ja, indtil Stjernerne falder.
Hjælp os til aldrig at svige!
Da skal engang i Ny-Rigernes Krans
bølgeløvsmykket vi genfinde Dan's
dær i dit evige Rige.*

II

Hvad hulke I for, I Bølger smaa,
hvad hulke I for i Sunde?

Vi hulke for, hvad i Dag vi saa,
vi glemmer det ingen Stunde:
saa tappert saa vi de Danske slaa,
med Lig det hen over Sletten laa,
og Blodet randt ud i Sunde,
saa tappert saa vi de Danske slaa,
saa lidet det nytte kunde.

For Danmark vi græder i Kvælden graa,
vi frygter, vort gamle Rige maa
forbløde af denne Vunde.

Nej, Styrke, hører I, Bølger smaa,
skal rinde af denne Vunde.

Saalænge de Danske kan saadan slaa,
gaar Danmark ikke til Grunde.

Og veg for de mange de altfor faa,
i Sind og i Tro skal vi faste staa,
vi gjorde jo dog, hvad vi kunde.

Forgæves kun skal man prøve paa
at tvinge jer fremmed i Munde.

Og græd I paa Dansk i en Vaarkvæld graa,
der kommer en Sommerens Morgen blaa,
da ler I paa Dansk i Sunde.

III

Hvor højnes Tuerne fjern og nær,
hvor de har lagt jer til Ro, I kære?
Jeg ser jer for mig nu, en og hver,
I danske Drenge, der faldt med Ære!
Ja, saadan taler jert Fædreland
jer til i Aften fra Kirkebakke:
I gav det største, som gives kan,
og derfor vil jeg jer takke.

De kalder Valen for Ærens Sted,
det er den, det vil jeg ej bestride,
men ogsaa Skændslens, og Rædslens med,
jeg kender nok, hvad I maatte lide,
og undte hellere mine Børn
det lange Liv end den lange Hvile.
Men Tak, I Drenge, I tog jer Tørn!
Nu kan i Taarer jeg smile.

I Jord maa saas, skal af Jord det gro,
og Liv maa ofres for Liv at vinde.
Jeg vidste altid i Nødens Klo,
hvor mine Drenge de var at finde.
Kun derfor har jeg endnu mit Navn,
kan takke jer med mit eget Mæle.
Saa ømt jeg gemmer jert Støv i Favn.
Gud gemme selv jere Sjæle!

IV

*Flyv, Paaskens milde Luftning, over Hede, over Hav
mod Nord med et Gudsfred til vore Frænder.*

*Der er i Sønderjylland mangel Svensk' og Nordmands Grav,
aah, sig til dem deroppe, at det, de dengang gav —
for evigt det os varmt i Hjertet brænder.*

*Da Danmarks Nød var højest, de satte Livet ind;
til Nordens Grænse drog dem det varme Brodersind.*

*Ja, flyv du med en Hilsen over Hede, over Hav,
naar du har kysset Tuerne, du kender,
en Hilsen fra hver Danskers, fra hver Svensk' og
Nordmands Grav.*

*at det, de dengang gjorde for Danmarks Skyld, os gav
et Haab, der os saa varmt i Hjertet brænder:*

*at sover her vi sammen i Sønderjyllands Jord,
en Morgen skal vi vaagne og se et samlet Nord.*

V

*Sønderjylland, Sønderjylland,
dyrebare danske Stavn,
tabt og vundet, tabt og vundet,
altid tro mod Danmarks Navn!
Hvor i Kongens Rige ellers
nynner Fjordene saa blidt,
smiler Heden saa alvorligt,
ranker Bøgen sig saa frit?*

*Intet Under, at en anden
fik dig kær med fyrigt Mod.
Intet Under, Danmark værged'
for dig med sit Hjerteblood.
Under kun, saa tro du var os!
skilt fra Hjemmet, udenlandsk
Aar for Aar dog Dansk du talte
og blev ved at tale Dansk.*

*Sønderjylland, dyre vundet,
Danmarks Hjerte engest nær,
atter er du hjemme hos os,
Gud velsigne dig da her!
Mister vi dig atter, vil vi
vinde dig igen om lidt.
Dansk du bliver til det sidste.
Du og Danmark er jo eet.*

VI

*Jeg spurgte de Bøge ved Flensborg Fjord
om: Syd eller Nord?*

Saa mange svared' mig ikke.

*Men nogle smilte:: »Vi ved, vi gror
af Danmarks Jord...«*

— der kom mig Taarer i Blikke.

*Gro, Bøge, gro kun helt i venligt Hvil
med jert lyse Smil,*

og lad det aldrig forvanske.

*Om end de kalder det fremmed Grund,
vi smiler kun*

og kender i jer det danske.

VII

*Se, stærke Folk og store Riger
staar Jorden rundt i Staal og Jern.
Som Gud de skaber, hvad de siger,
gør Daad af Drøm og nær af fjern.
Det stinge kan som Stik af Dolk
i Hjertet: mellem Verdens Kæmper
at færdes som et Puslingfolk.*

*Men se, fra Køer og Faar paa Engen,
fortæller Skriften, kaldtes ind
rødmosset, liden, Hyrdedrengen
til Konge efter Herrens Sind.
Vi tror det, Gud, du har en Plan
i din Bedrift med Hyrdefolket,
rødmosset, lidet, her i Dan.*

*Lad de i Kløgt og Vælde store
kun hæve sig af Tidens Strøm,
vi saa dog tit: ta'r Gud til Orde,
de er kun Skygge, Skin og Drøm.
Hvo sig kun paa sig selv forlod —
hvor højt han steg, mer dybt han styrted,
kun Navnets Tomhed efterstod.*

Gør du det til vor Lyst og Ære
at staa med Fred paa Kampens Sted,
saa lidt at frygte som begære
den Storhed, Verden brammer med.
Gør du trods Ørnes Vingefang
af Dan en David Fuglekonge,
der synger Verden Aandens Sang.

VIII

*Herre, vort Herskab, der opfylder Jorden og Himlen,
fager er Pladsen, du gav os i Menneskevrímlen.*

Saltfriske Vand

gynger vort smilende Land,

Øerne leger paa Havet som Skyer paa Himlen.

Mere end tusinde Aar fik vi Lov til at pløje

Bølgernes muntre og Bakkernes værdige Høje.

Ploven drog Guld

op af det frodige Muld,

Sølvskæl sig hængte i Sømandens strikkede Trøje.

*Dog, hvad det Land, som du gav os, vi pligted at bringe,
altid vi vidste, naar Fjender det vilde omringe.*

Plovenes Jern

blev da til Sværd for dets Værn,

fredfyldte Sejl over Hav til en Rovfuglevíng.

Herre, hvis Almagt vi aner i alting sig dølge,

løft du det Land paa din Miskundheds bærende Bølge.

Evigt da kan

hen over Højene Dan

styre sin Plov med de jublende Maager i Følge.

Studenterforeningens DANSKE BIBLIOTEK

Redaktion: Harald Mogensen * Ib Gottlieb Petersen

En Serie Smaaskrifter om vort danske Problem til Klaring for dem, der vil staa stærkt i Tidens Strøm.

3 Kr. pr. Bind.

I første Serie udkom:

1. *Hakon Stangerup*: Levende dansk Litteratur.
2. *Niels Jørgensen*: Vor danske Arv.
3. *Peter Stavnstrup*: Dansk Sind.
4. *Nicolai Krarup*: Danmark i Nødsaarene 1801-1814.
5. *Valdemar Rørdam*: Danmark i tusend År.

Anden Serie:

1. *Kaj Munk*: Sværg det, Dreng.
2. *Henrik Ussing*: Folkets Danmark.
3. *Peter Stavnstrup*: Dansk Tidehverv 1848-1864.
4. *Hakon Stangerup*: Levende nordisk Litteratur.
5. *Nicolai Krarup*: Danske Statstanker.
6. *P. Marcussen*: Sønderjylland i Dag.
7. *Vilhelm Andersen*: Dansk Aand.

Nyt Nordisk Forlag . Arnold Busck

